

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการ
สอนคิด เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*

The Development of a Learning Management Model Based on Constructivism
Theory Combined with Thinking Instruction Approaches to Enhance Thai Written
Communication Skills Using Local Data for Mathayom 6

จุฬารัตน์ เหล่าไพโรจน์จारी

Jurarat Laopairodjari

โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

Chiangrai Provincial Administrative Organization School, Thailand.

Corresponding Author's E-mail: jurarat1469@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัย

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยและพัฒนา 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้และแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบ โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาร่างและตรวจสอบความครอบคลุมและความเหมาะสมของรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่มและขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบ โดยสอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบจากครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสูตรมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ มีความสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่ว่า มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดทำให้ครูผู้สอนมองเห็นภาพ การ

* Received December 16, 2024; Revised March 20, 2025; Accepted March 24, 2025

จัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน เน้นทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปใช้ในชีวิตจริง การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อ ส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยสนับสนุน 4) กระบวนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ 5) ผลลัพธ์ และ 6) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตาม ทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียน มัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงรายมีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารไปใช้ มีความเป็นประโยชน์และความเป็น ไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน

2. สร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิด เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้าง ความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ความสามารถในการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิด หลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีความภาคภูมิใจที่มีต่อ ท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีทฤษฎี การสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้; ทฤษฎีการสร้างความรู้; แนวทางการสอนคิด; ทักษะการเขียน สื่อสาร

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study and analyze the basic information data for the development of a learning management model based on constructivist theory combined with thinking instruction approaches to enhance Thai communication writing skills using local data for Mathayom 6. 2) to design and validate a learning management model based on constructivist theory combined with thinking instruction approaches to enhance Thai communication writing skills using local data for Mathayom 6. 3) to evaluate the learning management model based on constructivist theory combined with thinking instruction approaches to enhance Thai communication writing skills using local data for for Mathayom 6.

The 3 steps of the study were 1) study and analyze the basic information data for the development of a learning management model based on constructivist theory and thinking instruction approaches to enhance Thai communication writing skills using local data. 2) Created and verified model to examine the coverage and suitability from focus group discussion. 3) Evaluated feasibility and usefulness of the model from Thai language teachers in schools in Chiang Rai Province.

The research findings revealed that: 1. The curriculum established learning standards as goals for improving student quality, and the defined indicators played a crucial role in shaping student learning behaviors. Interviews with Thai language teachers confirmed that learning standards and indicators provided clear guidance on instructional management, emphasizing effective language use for communication and real-life application. The development and validation of the learning management model based on constructivist theory and a thinking-based teaching approach to enhance Thai communication writing skills using local information for Grade 12 students consisted of six key components: (1) principles, (2) objectives, (3) supporting factors, (4) learning activity processes, (5) outcomes, and (6) success factors. The overall evaluation of the model was rated at the highest level, with Thai language teachers in secondary schools in Chiang Rai Province indicating that its implementation was highly beneficial and feasible. Therefore, it can be concluded that the model met the evaluation criteria for feasibility and usefulness.

2. The creation and validation of the learning management model based on constructivist theory and a thinking-based teaching approach to enhance Thai communication writing skills using local information for Grade 12 students yielded the following results:

2.1 The learning achievement of students taught using this model was significantly higher after learning than before, with a statistical significance level of .01.

2.2 The ability of Grade 12 students to write in Thai for communication improved significantly after learning through this model, with a statistical significance level of .01.

3. Grade 12 students from Chiang Rai Provincial Administrative Organization School demonstrated the highest level of pride in their local community and expressed the highest level of satisfaction with the learning management model based on constructivist theory and a thinking-based teaching approach.

Keywords: Development of Learning Management Models; Constructivist Theory; Thinking Instruction Approaches; Communication Writing Skills

บทนำ

ภาษาเป็นสื่อสำคัญในการสื่อสารและเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ชีวิตประสบความสำเร็จ หากผู้ใช้ภาษามีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการและได้ฝึกฝนอย่างถูกต้อง ย่อมช่วยให้ผู้นั้นมีทักษะในการใช้ภาษาเป็นอย่างดี ซึ่งการมีพัฒนาทางภาษาที่ดีส่งผลให้บุคคลนั้นเป็นคนมีเหตุผลและมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและทำให้การสื่อสารเกิดประสิทธิภาพ (Ministry of Education, 2009) ภาษาไทยจึงเป็นทักษะสำคัญที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษา ดังที่ Department of Academic Affairs, Ministry of Education (1997) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ไว้ว่า การอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราวที่เป็นความรู้และประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็นและแสดงทรรศนะของตน จึงต้องเรียนเพื่อให้สามารถรับรู้ข่าวสาร สามารถเลือกใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้ให้ชัดเจนและใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (Ministry of Education, 2009) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดที่ชัดเจน โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ 5 มาตรฐาน คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา และวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเน้นทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง จึงได้กำหนดการเขียนเป็นสาระที่ 2 และกำหนดมาตรฐาน ท.2.1 ว่า “ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ” รวมทั้งเน้นการเขียนไว้ในตัวชี้วัด ท.2.1 ม.4 - 6/1 ไว้ว่า “เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้องมีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน” (Ministry of Education, 2008) และระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกเขียนไว้ในคำอธิบายรายวิชาในทุกระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 - 6) เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ Ployut (1998) แสดงความคิดเห็นว่า การเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมัศึกษานั้นเป็นเรื่องของการฝึกทักษะ การใช้ภาษาไทยได้นั้นต้องอาศัย วุฒิภาวะและประสบการณ์การสอนภาษาไทย สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องใช้ทักษะการเขียนในการสื่อสาร ถ่ายทอดความคิด ความรู้ และความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร เป็นหนึ่งในทักษะพื้นฐานที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทย เนื่องจากทักษะการเขียนสื่อสาร มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง (Bloom, 1956) การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาต่อและการทำงานในอนาคตของนักเรียน การเขียนที่ดี จะช่วยให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาเชิงลึกได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตามนักเรียนยังขาดทักษะในการเขียนสื่อสาร โดยเฉพาะการเขียนเชิงวิเคราะห์และการเขียนเชื่อมโยงข้อมูลกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการประเมินทักษะ

ภาษาไทยของนักเรียนไทยในระดับมัธยมศึกษายังคงพบปัญหาในด้านความสามารถในการเขียนเพื่อสื่อสารแนวความคิดอย่างชัดเจนและตรงประเด็น (Office for National Education Standards and Quality Assessment, 2021)

เนื่องจากทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนที่สุด ทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีปัญหาทางด้านทักษะการเขียนมาเป็นอันดับต้น ๆ สอดคล้องกับความเห็นของ Phawaphacharudom (2007) กล่าวว่า ปัญหาในการเขียนของผู้เรียนนั้นอาจได้รับผลสืบเนื่องมาจากการเรียนการสอนในปัจจุบันว่า ครูจะมุ่งให้เด็กจำเนื้อหา และทุกคนในสังคมคุ้นกับระบบการศึกษาแบบเดิมที่ท่องจำได้มากที่สุด จะเป็นคนที่เก่งที่สุด การสอบก็จะเป็นการทดสอบความจำมากกว่าอย่างอื่น ถึงแม้ว่าทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ซับซ้อนที่สุดในบรรดาทักษะต่าง ๆ แต่เรียนทักษะการเขียนเป็นทักษะสุดท้ายเนื่องจากทักษะการเขียนนั้นเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนจากการสังเกตพบว่า ผู้เรียนส่วนมากสามารถเขียนในระดับประโยคได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา แต่เมื่อผู้เรียนนำประโยคเหล่านั้นมาเรียงต่อกันเพื่อเขียนในระดับความเรียงกลับแสดงให้เห็นว่าแต่ละประโยคที่ผู้เรียนเขียนนั้นขาดความเชื่อมโยงกัน ขาดความต่อเนื่องกันและบางครั้งไม่สามารถสื่อความหมายได้

สาเหตุหนึ่งที่พบบ่อยได้ระบุถึงปัญหาทางด้านภาษาไทยของผู้เรียนว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านทักษะการเขียนมากกว่าทักษะอื่น ๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องผ่านการฝึกฝนการเขียนอยู่เสมอ แต่ในความเป็นจริงนั้นผู้เรียนมีโอกาสดูฝึกเขียนเพียงแคในห้องเรียนเท่านั้น ส่งผลให้ทักษะการเขียนของผู้เรียนไม่เกิดการพัฒนาหรือเกิดการพัฒนาได้อย่างล่าช้า นั่นคือ ระยะเวลาที่จำกัดทำให้ผู้เรียนไม่มีเวลาตรวจสอบความถูกต้องของงานเขียนก่อนทำการส่ง จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในแต่ละประโยคที่ผู้เรียนเขียน (Porter, 1997) สอดคล้องกับคำกล่าวของ Silva et al. (1994) ที่ว่า ผู้เรียนมีเวลาไม่มากพอสำหรับการเขียน เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัดในชั้นเรียนและต้องเขียนภายใต้ แรงกดดันจากระยะเวลาที่จำกัด ส่งผลให้งานเขียนที่เขียนออกมานั้นสื่อความหมายได้ไม่ดีเท่าที่ควร นอกจากระยะเวลาที่จำกัดในการเขียนแล้วยังมีสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะการเขียนได้คือ ขาดแนวทางในการปรับปรุงงานเขียน ผู้เรียนได้รับเพียงการให้ข้อมูลย้อนกลับงานเขียนเพียงเล็กน้อยจากครูผู้สอน

ในฐานะครูผู้สอนภาษาไทย มีประสบการณ์การตรวจการเขียนสื่อสาร รายงานของวิชาภาษาไทย และงานที่มอบหมาย รวมทั้งการเขียนเรียงความยื่นมหาวิทยาลัยหรือโครงการรับตรงที่มีให้เขียนเรียงความเพื่อแสดงทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพรวมถึงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องทั่วไป นำเสนอประวัติผลงานของผู้เรียนจากการเขียนแสดงความคิดเห็น เมื่อการเขียนเรียงความเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการยื่นเข้าคณะ พบว่าเป็นเรื่องใหญ่สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการให้ครูผู้สอนช่วยเหลือ คิดค้นและปรับเปลี่ยนให้คำแนะนำ เพราะไม่ชินกับการต้องเขียนข้อมูลและยังขาดทักษะการเขียนในเชิงวิชาการ มีการใช้ภาษาพูดและการใช้คำที่สะกดผิด มีปัญหาด้านความถูกต้องของโครงสร้างประโยค การเรียบเรียงถ้อยคำ และมีข้อมูลที่จะนำไปเขียนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาไทย สาระการอ่าน - เขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2564 - 2565 ปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสื่อสารอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนตั้งไว้คือร้อยละ 60 (Chiang Rai Provincial Administrative Organization School, 2021)

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในด้านเขียนสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีการสอน ผู้ศึกษาเห็นว่าวิธีการสอนที่น่าสนใจวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาคือการเขียนสื่อสารและสามารถนำไปสู่การพัฒนาทักษะกระบวนการทางความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนได้ พบว่า ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) เป็นหนึ่งในแนวทางที่เน้นให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง Papert (1980) ผู้พัฒนาทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructionism) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเมื่อผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติจริงและใช้ประสบการณ์ส่วนตัวในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ การเรียนการสอนตามแนวคิดนี้มีศักยภาพในการเพิ่มพูนทักษะทางการเขียนและการสื่อสาร กระบวนการนี้ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสร้างสรรค์ความรู้ใหม่และการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

นอกจากนี้ แนวทางการสอนคิด (Thinking Instruction) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการคิดเชิงวิพากษ์ เป็นอีกหนึ่งวิธีการที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีระบบและการสร้างความเข้าใจเชิงลึกในเนื้อหาที่เรียน ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้มาใช้ในการเขียนสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสามารถเชื่อมโยงเข้ากับทักษะการเขียนสื่อสาร จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนและการสื่อสาร (Lipman, 2003) การรวมทฤษฎีการสร้างความรู้กับแนวทางการสอนคิด (Thinking Instruction) ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงลึกและวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ สามารถเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนจากการให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ส่งผลให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดในสถานศึกษาให้มีศักยภาพและมีความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะสำคัญนำมาสู่การเป็นผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะแห่งการเป็นนักคิด ผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการคิด (Office of the Basic Education Commission, 2009)

การนำข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ในการกระบวนการเรียนรู้ยังเป็นอีกปัจจัยสำคัญในการสร้างความสนใจและแรงจูงใจให้กับผู้เรียน Office of the Basic Education Commission (2020) ได้กล่าวถึงบทบาทของข้อมูลท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้ข้อมูลท้องถิ่นสามารถช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเองได้ดียิ่งขึ้น ช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนกับสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันทำให้เกิดความหมายในกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารที่มีคุณภาพ จากการใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่จะช่วยให้เนื้อหาการเรียนมีความใกล้ชิดกับนักเรียนและช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในบริบทของชุมชนและสังคม นอกจากนี้การใช้ข้อมูลท้องถิ่นเป็นกระบวนการเรียนรู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและความสนใจทำให้การเรียนรู้มีความหมายและมีผลลัพธ์ที่ดีขึ้น การนำข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ช่วยส่งเสริมความสนใจและแรงจูงใจของนักเรียนในการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารมากขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย

โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจะเป็นแนวทางที่สามารถตอบโจทย์ปัญหาดังกล่าวได้ การนำข้อมูลจากท้องถิ่นมาประยุกต์ในการเรียนรู้จะช่วยให้เรียนรู้ลึกผูกพันกับเนื้อหาและมีแรงจูงใจในการเขียนมากขึ้น นอกจากนี้ การใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้และการสอนคิดยังสามารถช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดเชิงระบบ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการศึกษาและชีวิตประจำวัน ทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ (Trilling, & Fadel, 2009) รูปแบบดังกล่าวคาดว่าจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาความคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลในเชิงลึกเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อและการเข้าสู่โลกการทำงานในอนาคต ช่วยยกระดับความสามารถในการเขียนและสื่อสารของนักเรียน และนำไปสู่ทักษะที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้และแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

1) แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย แนวคิด และเอกสาร ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้และแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

2.2 แบบบันทึกการสังเคราะห์เอกสารการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4) การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปสาระสำคัญเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาการวิจัยและสรุปกรอบแนวคิดของการวิจัย

1.2 การศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย

1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ และโรงเรียนเมืองพลพิทยาคม โดยเป็นครูผู้สอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนสื่อสารภาษาไทยและมีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แนวทางการสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยจากครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 6 คน

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ในการทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เพื่อขอสัมภาษณ์ครูผู้สอน

3.2 ผู้วิจัยประสานครูผู้สอน เพื่อบันทึกหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลโดยพิจารณาความเหมือนความแตกต่างและสร้างข้อสรุปที่ได้จากการเปรียบเทียบโดยการบรรยาย

1.3 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งหมด 451 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2565 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) อาศัยหลักเกณฑ์ของทาโร ยามาเน (Yamane Taro, 1973) โดยใช้สูตรเมื่อกำหนดความเชื่อมั่น 95 % ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5 % ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จำนวน 134 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่าการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงสามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นนำผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับสิ่งที่ต้องการวัด (Index of Objective Congruence : IOC) และคัดเลือกข้อคำถาม ที่สอดคล้องและสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือนักเรียนโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ตอบแบบสอบถามทางออนไลน์ (Google Form) และประสานขอนัดหมายระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 208 คน และได้รับคำตอบกลับมา 208 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percent) โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

2.1 การยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

1) ผู้วิจัยนำผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิด ผลการศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนรู้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษในแต่ละประเด็น และผลการวิเคราะห์ข้อมูลลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดในลำดับที่ 1 - 3 จากขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการยกร่างรูปแบบ

2) ผู้วิจัยจัดทำร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ร่าง 1) และจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบฯ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความครอบคลุมและความเหมาะสมโดยการสนทนากลุ่ม

3) ผู้วิจัยจัดทำเครื่องมือที่ใช้ประกอบรูปแบบการสอน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทย จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และแบบบันทึกการสะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิด เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อประเมินความครอบคลุมและความเหมาะสม กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามเพื่อการประเมินความครอบคลุมและความเหมาะสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำไปสรุปเป็นความเรียงและแก้ไข

3. ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงราย ประจำปี 2566 จำนวน 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย พบว่าหลักสูตรมีการกำหนดหลักการ และแนวคิดสำคัญ มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ มีความสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่กล่าวว่า มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดทำให้ครูผู้สอนมองเห็นภาพของการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน กำหนดให้เกิดความสามารถของผู้เรียน เน้นทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปใช้ในชีวิจริง สอดคล้องกับผลจากการสอบถามนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นพบว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนทำให้ผู้เรียนมีปัญหาทางด้านทักษะการเขียนอาจได้รับผลมาจากครูผู้สอนขาด การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ผู้เรียนมีความต้องการให้ครูผู้สอนช่วยเหลือ คิดค้น และปรับเปลี่ยนให้คำแนะนำ เพราะจะเขียนสื่อสารในรูปแบบการคัดลอกข้อความ ขาดการฝึกทักษะการเขียนสื่อสาร

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังจากการตรวจสอบร่างรูปแบบโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาจนได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีองค์ประกอบสำคัญ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการ (Principle) ประกอบด้วย

- 1) หลักการเชื่อมโยงความรู้หรือข้อมูลใหม่ให้เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิม
- 2) หลักการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)
- 3) หลักการทำงานร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning)

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ (Objective) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยสนับสนุน (Input) ประกอบด้วย

- 1) หลักสูตรสถานศึกษา
  - สารและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย
  - ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
  - โครงการสอนและแผนการจัดการเรียนรู้
- 2) สมรรถนะ ทักษะและการสอนคิดของครู
  - การพัฒนาทักษะการคิดและการเรียนรู้
  - กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด
  - เครื่องมือการสอนคิด (Thinking Tools)
- 3) ข้อมูลท้องถิ่น
  - พระราชประวัติพญามังราย
  - เหนือสุดในสยาม
  - ชายแดนสามแผ่นดิน
  - ถิ่นวัฒนธรรมล้านนา
  - ล้ำค่าพระธาตุดอยตุง
- 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
  - การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เชิงบวกและให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ
  - การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Process) ประกอบด้วย

- 1) ขั้นการสร้างแรงจูงใจ (Motivation: M)
- 2) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดจุดประสงค์ (Analysis and Purpose: A)
- 3) ขั้นสร้างองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติ (Practice)
- 4) ขั้นสรุปบทเรียนและสะท้อนคิด (Conclusion and Reflection: C)
- 5) ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Review and Assessment: R)

องค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ (Result) ประกอบด้วย

- 1) ผู้เรียน มีการพัฒนาคุณภาพการเขียนสื่อสาร และการสื่อสารความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำความรู้และทักษะการเขียนสื่อสารไปประยุกต์ใช้ในการเขียนที่หลากหลาย มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้

2) ผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทยอย่างเป็นระบบ

3) สถานศึกษา มีผลลัพธ์ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success) ประกอบด้วย

1) ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้

2) ผู้สอนมีความพร้อมด้านสื่อการสอน กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิด การเลือกใช้ข้อมูลท้องถิ่น การวัดและการประเมินผลที่หลากหลาย

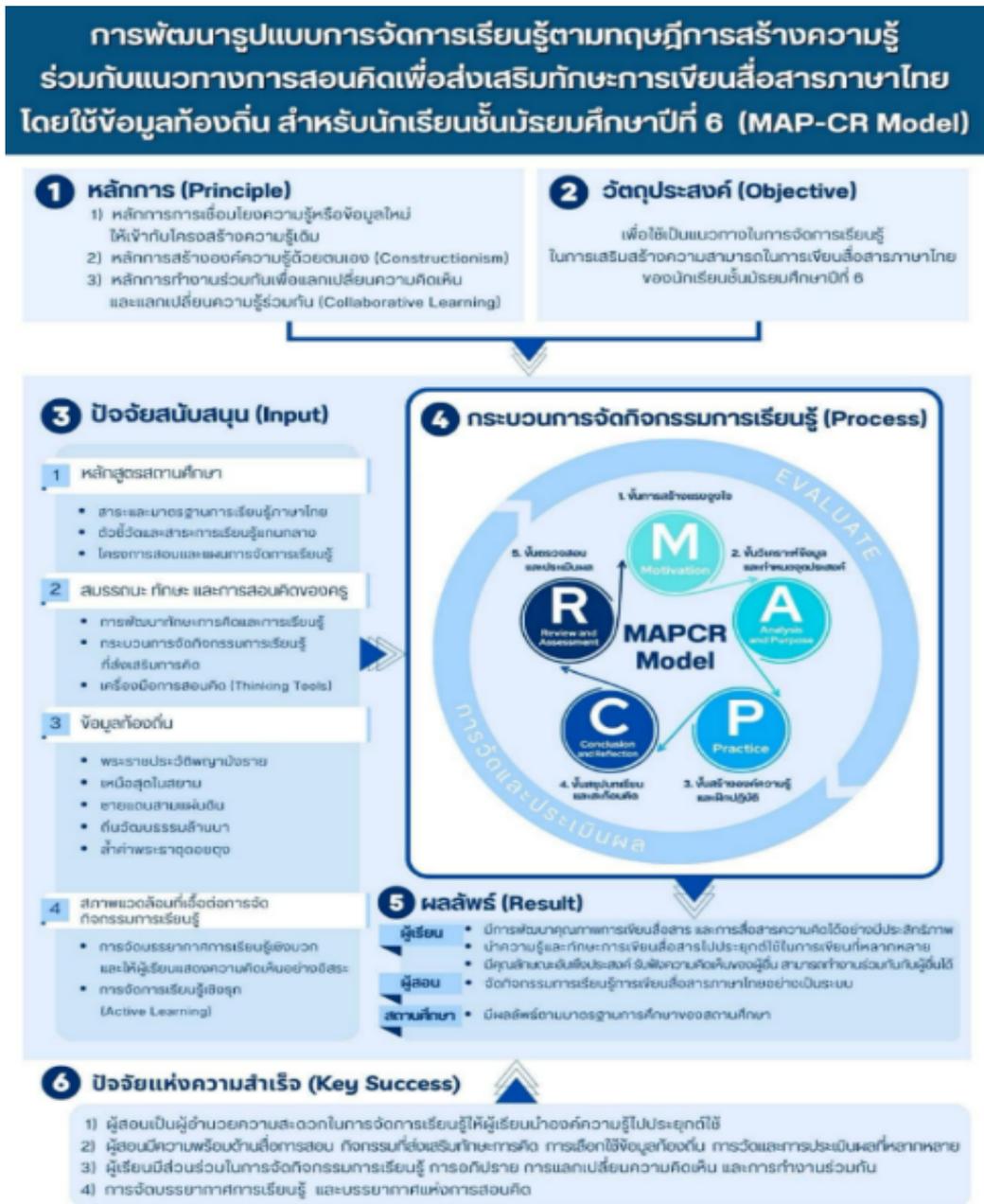
3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานร่วมกัน

4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และบรรยากาศแห่งการสอนคิด

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความครอบคลุม ความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงรายมีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารไปใช้ มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์การประเมิน

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยสนับสนุน 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน ชื่อว่า “MAP - CR” ได้แก่ ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation: M) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดจุดประสงค์ (Analysis and Purpose: A) ขั้นสร้างองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติ (Practice) ขั้นสรุปบทเรียนและสะท้อนคิด (Conclusion and Reflection: C) และขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Review and Assessment: R) 5) ผลลัพธ์ และ 6) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงรายมีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารไปใช้ มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์การประเมิน รายละเอียดดังภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1: การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะ การเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย

6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยสนับสนุน 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5) ผลลัพธ์ และ 6) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล มีรายละเอียด ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งนี้เป็นเพราะหลักสูตรมีการกำหนดหลักการ และแนวคิดสำคัญ มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ มีความสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่กล่าวว่า มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดทำให้ครูผู้สอนมองเห็นภาพของการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจน กำหนดให้เกิดความสามารถของผู้เรียน เน้นทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปใช้ในชีวิตจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Deechuai (2011) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎี Constructivism ร่วมกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อเสริมสร้างมีโนทัศน์ทางชีววิทยาและความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน RPCSE พบว่า มีโนทัศน์ทางชีววิทยาของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนเห็นด้วยต่อกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนในระดับมาก โดยเห็นด้วยมากที่สุดด้านกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านบรรยากาศในการเรียนรู้และประโยชน์ที่ได้รับ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยสนับสนุน 4) กระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน ชื่อว่า “MAP - CR” ได้แก่ ขั้นสร้างแรงจูงใจ (Motivation: M) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดจุดประสงค์ (Analysis and Purpose: A) ขั้นสร้างองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติ (Practice) ขั้นสรุปทบทวนและสะท้อนคิด (Conclusion and Reflection: C) และขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Review and Assessment: R) 5) ผลลัพธ์ และ 6) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผลการประเมินความครอบคลุม ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anuwet (2014) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khuanah (2016) จากผลการใช้รูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในโรงเรียนบ้านกุดแคน พบว่า รูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.03 / 84.78 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 นักเรียนมีความสามารถการอ่านและเขียนสื่อความได้คะแนนทดสอบระหว่างเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามรูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ความครอบคลุม ความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงรายมีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารไปใช้ มีความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงสรุปได้ว่า ความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khuannah (2016) จากผลการใช้รูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในโรงเรียนบ้านกุดแคน พบว่า รูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.03 / 84.78 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 นักเรียนมีความสามารถการอ่านและเขียนสื่อความได้คะแนนทดสอบระหว่างเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามรูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความอยู่ในระดับมาก

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้ร่วมกับแนวทางการสอนคิดเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

องค์ประกอบที่ 1 หลักการ (Principle) ประกอบด้วย หลักการเชื่อมโยงความรู้หรือข้อมูลใหม่ให้เข้ากับโครงสร้างความรู้เดิม หลักการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism) หลักการทำงานร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) สอดคล้องกับแนวคิดของ Deechuai (2011) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตาม Constructivism ร่วมกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อเสริมสร้างมโนทัศน์ทางชีววิทยาและความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน RPCSE พบว่า มโนทัศน์ทางชีววิทยาของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนเห็นด้วยต่อกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนในระดับมาก โดยเห็นด้วยมากที่สุดด้านกิจกรรมการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ และประโยชน์ที่ได้รับ

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ (Objective) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างความสามารถในการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สอดคล้องกับ มาลินี ระถิ (2557) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนสื่อความและเสริมสร้างคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนมีคะแนนทดสอบการเขียนสื่อความหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Anuwet (2014) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความคิด

สร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความคิดสร้างสรรค์ก่อนเรียน และหลังเรียนโดยการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khuanah (2016) จากผลการใช้รูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความ สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในโรงเรียนบ้านกุดแคน พบว่า รูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.03 / 84.78 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนสื่อความได้คะแนนทดสอบระหว่างเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามรูปแบบการสอนอ่านและเขียนสื่อความอยู่ในระดับมาก

องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยสนับสนุน (Input) ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) หลักสูตรสถานศึกษา 2) สมรรถนะ ทักษะและการสอนคิดของครู 3) ข้อมูลท้องถิ่น และ 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Office of the Secretary of the Education Council (2019) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ สมรรถนะด้านความรู้ ประกอบด้วย 5 ประเด็น คือ หลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี และจิตวิทยา / การแก้ปัญหา สมรรถนะด้านทักษะ ประกอบด้วย 5 ประเด็น คือ การใช้หลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้ สื่อ และเทคโนโลยีและการใช้จิตวิทยา / การแก้ปัญหา องค์ประกอบสมรรถนะด้านคุณลักษณะ มี 1 ประเด็น คือ คุณลักษณะความเป็นครู

องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ขั้นการสร้างแรงจูงใจ (Motivation: M) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดจุดประสงค์ (Analysis and Purpose: A) ขั้นสร้างองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติ (Practice) ขั้นสรุปบทเรียนและสะท้อนคิด (Conclusion and Reflection: C) และขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Review and Assessment: R) มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ขั้นการสร้างแรงจูงใจ (Motivation: M) นับเป็นการสร้างแรงจูงใจกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ โดยใช้กิจกรรม วิธีการ หรือสื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น แนวทางในการแสวงหาความรู้ นำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจเนื้อหา ใช้กิจกรรมหรือหัวข้อ เรื่องราวที่น่าสนใจชวนให้ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดกรอบในการเขียน นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อใช้ในการเขียน

2) ขั้นวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดจุดประสงค์ (Analysis and Purpose: A) เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ครูต้องให้ความสำคัญในการจัดการเรียน ครูและนักเรียนสร้างข้อตกลงร่วมกัน กำหนดจุดมุ่งหมายขอบเขตของเนื้อหาของหัวข้อเรื่อง กำหนดวิธีการดำเนินงานการแบ่งความรับผิดชอบ แจ้งประเภทงานเขียนที่จะต้องฝึกทักษะ นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจากที่ได้ค้นคว้าโดยอภิปรายซักถามโต้แย้งเสนอแนะ และกำหนดแผนงานในการสร้างผลงานเขียน โดยจัดลำดับขั้นตอนความคิดก่อนลงมือเขียนให้ชัดเจน

3) ขั้นสร้างองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติ (Practice) ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนต้องคำนึงถึงนักเรียนได้สื่อสารความเข้าใจ โดยครูเลือกใช้เครื่องมือการสอนคิด (Thinking Tools) ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นการคิดให้แก่ นักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ด้วยตนเอง เขียนเรื่องตามกรอบแนวคิด ทั้งเป็นกลุ่ม เป็นคู่

หรือรายบุคคล จนเกิดทักษะและเรียนรู้การแก้ปัญหาด้วยตนเอง เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจจาก การเรียนรู้และฝึกปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้จนสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ของตนเองได้อย่างเป็นระบบ

4) **ขั้นสรุปบทเรียนและสะท้อนคิด (Conclusion and Reflection: C)** โดยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนงาน เขียนเพื่อตรวจทานงานเขียนให้เพื่อนโดยให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดการเขียน การใช้ภาษา เนื้อหา ความถูกต้องและความเหมาะสม พิจารณาข้อบกพร่องในการเขียนตามข้อเสนอแนะของเพื่อนเพื่อมา ปรับปรุง และตรวจทานงานเขียนด้วยตนเองอีกครั้งเมื่อพบข้อบกพร่องปรับปรุงงานเขียนให้สมบูรณ์

5) **ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Review and Assessment: R)** โดยให้นักเรียนนำเสนอความรู้ ผลงานของตนเองอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ด้วยการเขียนสื่อสารภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ฝึกนักเรียนให้รู้จัก การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านผลงาน ความคิด วิธีการ และข้อเสนอแนะ นักเรียนประเมินผลงานของเพื่อน หลังจากการนำเสนอผลงาน ครูประเมินผลงานของนักเรียนตามเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับ Sinpeng (2008) ที่กล่าวว่า รูปแบบที่สามารถพัฒนากระบวนการคิดที่มีขั้นตอนสำคัญโดยเริ่มตั้งแต่ การสังเกต การสงสัย การอยากรู้คำตอบ การเสาะ แสวงหาคำตอบ ขั้นตอนเหล่านี้สามารถฝึกการคิดอย่างมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ คิด เชื่อมโยงความรู้และ 72 ประสพการณ์ของนักเรียนได้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสอบสวน โดยใช้กระบวนการกลุ่มมีทั้งหมด 6 ขั้น ประกอบไปด้วย ขั้นที่ 1 เเชิญปัญหาหรือสถานการณ์ที่ชวนให้จูงจูง สงสัย ขั้นที่ 2 แสดงความคิดเห็นต่อปัญหาหรือสถานการณ์นั้น ขั้นที่ 3 กลุ่มร่วมกันวางแผนในการ แสวงหาความรู้ ขั้นที่ 4 กลุ่มดำเนินการแสวงหาความรู้ ขั้นที่ 5 กลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล ข้อมูล นำเสนอและอภิปราย ผล ขั้นที่ 6 ให้กำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการสืบเสาะหาคำตอบต่อไป

องค์ประกอบที่ 5 ผลลัพธ์ (Result) มี 3 องค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้เรียน มีการพัฒนาคุณภาพ การเขียนสื่อสารและการสื่อสารความคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำความรู้และทักษะการเขียนสื่อสาร ไปประยุกต์ใช้ในการเขียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกัน กับผู้อื่นได้ 2) ผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนสื่อสารภาษาไทยอย่างเป็นระบบ 3) สถานศึกษามีผลลัพธ์ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับ Panich (2013) เขียนไว้ในหนังสือการสร้าง การเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 ว่า การเรียนเพื่อให้ได้ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อาจารย์หรือครูต้องเปลี่ยน บทบาทหน้าที่จากผู้สอนเป็นผู้ฝึก เรียกอีกอย่างว่า Coach หรือ ผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ (Learning Facilitator) ต้องพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ตกผลึกความรู้ด้วยตัวเองจาก การมอบหมายงานโดยวิธีการต่าง ๆ ของผู้สอน เช่นการทำโครงงาน การทำงานเป็นกลุ่ม มีการหาความรู้ จากนอกห้องเรียนเอามาแนะนำเสนอจากนั้นผู้สอนจึงจัดให้มีการชวนอภิปรายว่าได้ความรู้อะไร นำไปต่อยอดอะไรได้บ้าง

องค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success) ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย คือ 1) ผู้สอนเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ 2) ผู้สอนมีความพร้อม ด้านสื่อการสอน กิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิด การเลือกใช้ข้อมูลท้องถิ่น การวัดและการประเมินผล ที่หลากหลาย 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำงานร่วมกัน และ 4) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ และบรรยากาศแห่งการสอนคิด สอดคล้องกับ Panthumnawin (2006) ที่ระบุว่าเงื่อนไขของการทำวิจัยเพื่อความเป็นเลิศที่ประยุกต์จากเงื่อนไข 3 ประการ

ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ประการแรก หลักวิชาความรู้กับการวิจัย การทำวิจัย บนพื้นฐานของหลักทฤษฎีและผลการวิจัยในอดีตที่มีมาตรฐานสูงจะเป็นบันไดให้นักวิจัยสร้างองค์ความรู้ต่อยอดที่มีความน่าเชื่อถือ ประการต่อมาคือ ความเพียรกับการวิจัย นักวิจัยที่ประสบความสำเร็จสู่ความเป็นเลิศต้องมีลักษณะดังนี้คือ สร้างองค์ความรู้ มีใจรักงานวิจัยอย่างแท้จริง ทำงานวิจัยเพื่อผลงานวิจัย มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคปัญหา ต้องมีความเพียร ไม่ทำวิจัยแบบง่ายเพื่อให้ได้ผลเร็ว และใช้ปัญญาคิดไตร่ตรองเกี่ยวกับงานวิจัย และประการสุดท้าย คือ คุณธรรมจริยธรรมกับการวิจัย คุณธรรมที่สำคัญคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอแนะเพื่อน ผู้การปฏิบัติและวิจัยต่อไป นอกจากนี้ยังเทียบเคียงได้กับข้อสรุปของ Smith, Thorpe, and Jackson (2008) ที่ระบุว่า แรงจูงใจ ความคิดสร้างสรรค์และทักษะด้านการวิจัย เป็นส่วนของการทำงานวิจัยให้ประสบความสำเร็จ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้จึงมีความสำคัญ เนื่องจากจะเป็นการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานทฤษฎีการสร้างความรู้และแนวทางการสอนคิดเข้าด้วยกัน เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นเป็นแหล่งข้อมูลหลัก การพัฒนา รูปแบบนี้จะช่วยยกระดับความสามารถในการเขียนและสื่อสารของนักเรียน และนำไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ ที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ การนำข้อมูลท้องถิ่นมาเป็นแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้อย่างช่วยเสริมสร้างการเชื่อมโยงระหว่างบทเรียนกับสภาพแวดล้อมจริง ซึ่งมีผลดีต่อการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร ซึ่งรูปแบบนี้จะช่วยเพิ่มความสามารถในการเขียนและการสื่อสารของนักเรียนให้ดีขึ้นและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1. จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะการเขียนสื่อสารภาษาไทยของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยเฉลี่ยถือว่ามีความสามารถในการเขียนอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนมีการใช้คำศัพท์ สำนวน โครงสร้างทางภาษา และมีการเรียบเรียงเนื้อหาที่ดีขึ้นกว่าก่อนเรียนโดยใช้รูปแบบอย่างเห็นได้ชัดเจน นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาในเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีทักษะในการค้นคว้าข้อมูล สามารถใช้อินเทอร์เน็ตประกอบการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสามารถใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้นี้ สามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ ดังนั้นผู้สอนที่จะนำรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้นี้ไปใช้ ควรศึกษาเงื่อนไขต่าง ๆ ในการนำรูปแบบไปใช้ให้เข้าใจและดำเนินการต่าง ๆ ตามเงื่อนไขของการใช้รูปแบบ อันได้แก่การเปลี่ยนบทบาทจาก “การให้ความรู้” ไปเป็น “การให้ผู้เรียนสร้างความรู้” กล่าวคือ ต้องทำหน้าที่ช่วยสร้างแรงจูงใจภายในให้เกิดแก่ผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความสนใจของผู้เรียน ดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปในทางที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะทางกระบวนการคิด ให้คำปรึกษาแนะนำทั้ง

ทางด้านวิชาการและด้านสังคมแก่ผู้เรียน อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการ จัดเตรียมฐานการช่วยเหลือให้แก่ผู้เรียน ฝึติดตามผู้เรียนในการพัฒนาทักษะที่ใช้ในการดำเนินงานที่ได้รับ มอบหมาย ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหา และประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ยิ่งไปกว่านั้น ต้องมีความ เป็นประชาธิปไตยและมีเหตุผลในการสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วย

1.2. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดเตรียมฐานการช่วยเหลือให้แก่ผู้เรียน เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับการ เขียนในขั้นตอนสุดท้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้ในเรื่องคำศัพท์ สำนวน และโครงสร้างประโยค ดังนั้น ครูผู้สอนซึ่งจะนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ จึงควรมีการเตรียมสื่อในด้านนี้ให้พร้อม เพื่อเป็นการ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถผลิตงานได้อย่างมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการวิจัยโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎี Constructionism เพื่อพัฒนา ทักษะภาษาไทยในด้านอื่นของผู้เรียน โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูด ที่จำเป็นที่สุดสำหรับผู้เรียนในการ ติดต่อสื่อสาร ก็คือการฟังและการพูด

2.2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใช้ทฤษฎี Constructionism ร่วมกับทฤษฎีอื่น ๆ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Theory of Cooperative Learning) หรือทฤษฎีการ เรียนรู้แบบร่วมกัน (Theory of Collaborative Learning)

2.3. นอกจากการเรียนท่องถิ่นตนเองแล้ว ยังสามารถให้นักเรียนได้ลองนำเสนอข้อมูลท้องถิ่นอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ เพื่อเกิดการเรียนรู้หลากหลาย และเป็นการค้นคว้าเพิ่มเติมรวมทั้งเป็นการพัฒนา ความสามารถด้านภาษาไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

Anuwet, S. (2014). *Development of Thai language teaching model to promote creativity for high school students*. [Doctoral Dissertation of Curriculum and Instruction]. Maha Sarakham: Maha Sarakham Rajabhat University.

Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals*. (1st ed.). Longman Group.

Chiangrai Provincial Administrative Organization School. (2021). *Academic Administration Division, Educational Institution Curriculum*. Chiang Rai Provincial Administrative Organization School.

Dee-Chuey, J. (2011). *Development of teaching model based on constructivism theory combined with critical thinking to enhance biological concepts and knowledge construction ability of Mathayom 4 students*. [Doctoral Dissertation of Curriculum and Instruction]. Bangkok: Silpakorn University.

Department of Academic Affairs, Ministry of Education. (1997). *Learner-centered learning*

- reform: a practical approach*. Bangkok: Teachers Council Printing House.
- Khuana, T. (2016). *Development of teaching models for reading and writing communication for small primary schools*. [Doctoral Dissertation of Curriculum and Instruction]. Maha Sarakham: Maha Sarakham Rajabhat University.
- Lipman, M. (2003). *Thinking in Education*. Cambridge University Press.
- Ministry of Education. (2008). *Basic Education Core Curriculum B.E. 2551*. Bangkok: Agricultural Cooperative Association of Thailand.
- Ministry of Education. (2009). *Basic Education Core Curriculum B.E. 2551*. Bangkok: Ministry of Education.
- Office of the Basic Education Commission. (2020). *Guidelines for teaching and learning using local data*. National Press.
- Office of the National Education Commission, Ministry of Education. (2009). *Basic Education Core Curriculum Documents 2551, Learning Outcome Measurement and Evaluation Guidelines*. Bangkok: Cooperative Printing House of Thailand.
- Office for National Education Standards and Quality Assessment. (2021). *Report on the results of the assessment of the quality of Thai students*. National Press.
- Office of the Secretary of the Education Council (2019, p. 4-7). *National Education Standards 2561*. Bangkok: 21 Century.
- Panich, W (2013). "Creating learning for the 21st century". Bangkok: S. Charoen Printing.
- Papert, S. (1980). *Mindstorms: Children, Computers, and Powerful Ideas*. Basic Books.
- Panthummanawin, D. (2006). Sufficiency Economy Philosophy and Research for Excellence. *Journal of Development Administration*, 46(1), 1-19.
- Phawaphacharudom, R. (2007). *A survey of problems and strategies in learning English of Thai students in the international program at Mahidol University*. [Master's Thesis]. Graduate School, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.
- Ployut, K. (1998). *A study of the achievement of creative writing using creative writing exercises as a medium for grade 5 students at Wat Lat Pla Khao School, Bangkok*. [Master of Arts Thesis]. Graduate School: Kasetsart University.
- Porter, M.E. (1997) *Competitive Strategy. Measuring Business Excellence*, 1, 12-17. <https://doi.org/10.1108/eb025476>.
- Silva, et al. (1994) *Language Contact and Change: Spanish in Los Angeles*, Oxford University Press
- Sinpeng, D. (2008). *Development of learners towards a learning society: Learning*

management that focuses on learners as the center of social studies, religion, and culture. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st Century Skills: Learning for Life in Our Times*. Wiley.

Yamane, Taro. (1973). *Statistics : an Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York : Harper and Row.